

KOLOBORATORJEM Z NACIJ se v Italiji in še posebno pa v Franciji v marsikakem slučaju obeta smrtna kazen. V Franciji je bil dne 23. oktobra obsojen na glijotino žurnalista velikega slovesa Georges Suara, ker je v času okupacije bil eden izmed najučinkovitejših propagandistov za podvrišenje Francije pod nacijsko peto. Na gornji sliki pa je prikaz iz Italije, ko je bil ustreljen v smrt obsojen fašist Pietro Caruso. V času nacijske okupacije Rima je bil on sef policije in postal veliko antifašistov nacijem, da so jih ubili kot talce.

Spori v politiki zaveznikov večji, kot jih priznavajo

FRANCIJA IN ITALIJA PRZNANI, A NISTA ZADOVOLJNI. — POLJAKI INTRIGIRAJO ZA RAZKOL MED ZAVEZNIKI. — TUDI TITO SE JE ZAMERIL. — STRAH PRED LJUDSTVOM

V zavezniški diplomaciji je vzliz konferenci, ki se je vršila v "počivališču" Dumberton Oaks pri Washingtonu in na minulem sestanku Churchilla s Stalinom, še vse le površno urejeno.

Dve priznanji

Kar se poljskega vprašanja tice, je Churchill v angleškem parlamentu izjavil, da je sporazum med njim in Stalinom priljubljeno. Svetoval pa je poljski zamejni vladi v Londonu, naj se spoprijazni z resnico, da le, če se pobota z Moskvou, bo poljsko vprašanje zares rešeno. Ako ne, bo bržkone vseeno izšlo tako, kakor Moskva želi.

Pomenek v Moskvi med Churchillom in Stalinom torej ni posnel nič definitivnega, kar se javnosti in prizadetih dežel tice. Kar sta se domenila, je Churchill označil za zelo dober sporazum. Kakšen je, to lahko le ugibamo.

A en rezultat njunega sestanka je bil, da sta vladli Zed. držav in Anglije priznali za pravoveljavno de Gaulleovo vlado v Franciji in pa da sta dovolili več veljavje koalicjskih vlad v Italiji. Zadovoljili pa niso s tem nikogar, zato ne, ker se svet še vedno suče v starih intrighah — to je, v imperialističnih ambicijah.

Italija hoče biti zaveznička

Ko je bila minuli teden italijanska vlada še bolj "priznana" kakor pa je bila že prej, je rekel njen premier Ivanoe Bonomi, da še ni zadovoljen. Kajti kar on hoče, in kar z njim vred zahteva vsa Italija, je, da jo Zed. države in Anglija priznajo za zavezničko, ne pa le kot za nekakso sobjevočico ali pa da z njo

Edino socialisti so res za socialno zaščito in za odpravo vzrokov vojne

Neki znan socialistični govornik je po-voljni kampanji l. 1928 razočarano dejal, da je delavcem nemogoče kaj dopovedati o socialni zaščiti, češ, kaj nam bo pravil! Mar ne vidiš, da rōsimo židane srajce in da špekuliramo z delnicami, se vozimo na izlete z avti in živimo v svojih hišah?

Leto pozneje se je nekoga dne prosperiteta, zdana na papirju, ki so mu rekli "delnice", sesula in nešteto delavcev se je iz "svojih" hiš in iz svojega "delniškega" bogastva preselilo v brezposelnost in bedo, mnogi pa so dobili svoje poslednje zavjetje le še v seliščih, ki so si jih sami zbildi iz kiš. Rekli so jim one dni — ako se jih še kdo spominja, "Hooversville".

Slabih stvari se sicer človek nerad spominja, čeprav je tega komaj nekaj let nazaj.

V Italiji se sedaj spominjajo, da je minilo 28. oktober 22 let, ko se je pojavit v Rimu z armado mož v črnih srajcach človek, ki je udaril po socialistih in komunistih in obljubil Italiji obnovitev starega rimskega imperija, ljudstvu pa stalno delo in blagostanje.

Naj gre kdo danes v Italijo! "Bilo je, dokler je bilo," pravijo ljudje, ki vidijo sedaj podprtjo — ekonomsko in moralno — vse naokrog.

Socialdemokrati v Nemčiji niso mogli odpraviti brezposelnosti, ker so preveč verjeli v demokratično toleranco in pa še bolj, ker jim zavezniške velesile niso pustile razmaha. Prišel je Hitler in njemu so ga dovolile. Česar demokratična Nemčija ni smela, je on storil na svoj način: odpravil je brezposelnost, ne v skupno dobro, temveč z oboroževanjem.

S tem je prisilil tudi druge dežele, da store isto — v svojo lastno obrambo, in tako že nekaj let nismo v Zed. državah nobene nezaposlenosti in pa prosperitet.

Predsednik Roosevelt je na shodu v Chicagu zadajo sotočno dejal, da bo tako ostalo tudi po vojni. In poudaril je, da bo to nalogu izvršil "private enterprise". Ko je l. 1933 nastopil vlado, je ekonomske rojaliste napadali. Sedaj jih hvali. Njegovemu shodu je predsedoval tovarnar in bankir F. J. Lewis, ki se je bil odločil zbrati za njegovo izvolitev milijon dolarjev na svojo roko. In Dorothy Thompson je minulo nedeljo izjavila, da kandidira Thomas Dewey na — Rooseveltovi platformi!

Torej sta obe stranki za sistem, v kakršnem so vzroki za brezposelnost, lakoto in vojno.

Edino program socialistične stranke je tak, da bi te vzroke odpravil, če bi se ga uveljavilo. Tako se torej vrši ta volilna borba na eni platformi med dvema kandidatoma, in kampanjo obeh financirajo imoviti sloji sebi v korist. Gre pa se jim za glasove delavcev in kmetov, ker svojih imajo premalo, da bi mogli zmagati.

Velike lend-leasne dajatve

Septembra je bilo poslanega zavezničnikom iz Zed. držav 275.936 ton živil, ali skupno hrane v prvih devetih mesecih tega leta 2,778,760 ton. Nad 58 odstotkov je bilo poslane Veliki Britaniji in njenim dominjonom, 35 odstotkov Rusiji, ostalo pa Grčiji, Nizozemski in nekaj drugim zavezniškim deželam.

Komu služijo milijoni dolarjev v volilni kampanji?

Vsled ogromnih stroškov, ki so jih imeli razni kandidati kapitalističnih strank v volilnih kampanjah v minulosti, so bili pred leti sprejeti zakoni, ki kampanjskim odborom zapovedujejo merodajni kongresni komisiji poročati, kolikšni so potroški za to ali ono stranko, ali za kakega njenih posameznih kandidatov. V marsikakem slučaju se je za koga izmed njih porabilo v kampanji več denarja, kot pa bi ga mogel v dotednici svoji službi, za katero se je pogovarjal, zaslužiti skozi vse svoje življenje.

Toda kot je tu navada, advokati že tako poskrbe, da se da bogatim, če kaj hočejo zakriti, ali pa predvrgači, priložnost izit iz preiskav ne da bi se koga ohsodilo. Nekaj senatorjev

je bilo vrženih ven, drugače pa o "škalalah" rotopali le nekateri listi, česar pa se ljudje po nekaj dneh naveličajo čitati in stvar je pozabljen.

Ampak postava je še v veljavni. In tako so morali tudi v tem volilnem boju vsi kampanjski odbori poročati, kolikšno so našli in koliko potrošili.

Socialistična stranka ni bila pri tem nji v zadregi. Kajti unijske oblačilne delavec, ki so pred leti njo podpirale, so sedaj kolektale izključno za demokratisko stranko.

Enako precej unij AFL. N. pruni prevoznikov (teamsters' union), ki je na svoji konvenciji minulega oktobra potrošila za oddajo Rooseveltovega govora po radiu, ko so poročali odgovorni časnikarji, samo za najem

radio postaj \$90,000, vsega skupaj pa okrog sto tisoč dolarjev. In to za pol ure enega samega govora.

Ako ste skozi minule dni tudi poslušali "politične" govorje, ki jih je bilo toliko kot je bilo spletov časa zanje, se morjate spomnili, da je to žetev za one, ki lastujejo radio. In obenem za velednevne, magazine in druge take revije, ki so v posesti multimilijonarjev.

Gl. kampanjski odbor republikanske stranke je poročal, da je v agitaciji za Deweyja prejel in potrošil približno dva milijona dolarjev, demokratski pa je oznanil, da je v isti dobi prejel nad \$1,700,000. Doda pa naj se k temu še vsoto političnega odbora unij CIO, in pa prispevateljev kapitalistov, ki so pri-

Ameriške izgube v vojni narasle že nad pol milijona

Naše vojne izgube so že precej prekošile tiste, ki smo jih imeli v prejšnji vojni. Do zadnjega poročila, ki je bilo objavljeno 26. oktobra, so znašale skupno 472,779 mož in pa nekaj deklet. Od tedaj so se vsled silnih bitk, ki se vrše, kar se naše oborožene sile tiče, posebno na Pacifiku, dokaj zvišale. Edino zadoščenje za te žrtve je, da zavezniške sile zmagojujo križem sveta.

Vojni departement oznanja, da je bilo do 14. oktobra v naši kraljici armadi ubitih 78,522 mož, ranjenih 220,529, pogrešanih 51,009, ujetih pa 4,480.

Ostale izgube se nanašajo na mornarico, na neno pehotu in razne druge armadne oddelke.

LADJA PRIDE!

Ladja, ki pride po potrebščine za odvoz v Jugoslavijo, je definitivno obljubljena in bo v New Yorku okrog 15. novembra. Treba jo bo naglo napolnit in potem zbirati material za drugo. Ladja je v teži 6000 ton in plove pod jugoslovansko zastavo. Njenega imena se vsled vojnih regulacij ne sme omeniti.

Vsi, ki delujejo, da se pomaga rojakom v starem kraju, naj se sedaj toliko bolj pozurijo, da parnik v New Yorku ne bo pre dolgo zadržan, ampak napolnil.

SHOD ZA RELIFNO AKCIJO V CHICAGU

V četrtek 2. novembra ob 8. zvezci se bo vršil v dvorani S. N. P. J. v Chicagu shod za pomoci staremu kraju, na katerem bosta govorila Joško Owen in pa SANSSov tajnik Mirko G. Kuhal. Po shodu bo na razpolago nekaj piščice in prigizka. Vabljeni vsi, ki jim je zato, da se rojakom v starem kraju čimprej pomaga.

NE POZABITE PREDAVTE 10. DECEMBRA

Chicago, III. — Verjemite ali ne, da kroži med našim občinstvom tu in v okolici že več stovrstnic za predstavo drame v treh dejanjih "Norec", ki bo vprizorjena v dvorani SNPJ v nedeljo 10. decembra. Cena v predprodaji jih je 65c. Po zanimanju sodeč bo dvorana načinita.

Drama je zajeta iz ljubezenjskih in družinskih zapletljajev, ki se kupeci drugi vrh drugega in se končajo v maščevanju, v polnih in v grozih.

Imejte v vidu, da je nedelja 10. decembra dan te predstave, in pa da se je gotovo udeležite. Vprizorja jo dramski odsek kluba št. 1 JSZ v režiji Milana Medveška.

stopili v klub tisočerih za demokratično stranko — nihče ne z manj kot s tisoč dolarjev, ker manj odbor vzetni ni hotel, in predstavite si lokalne odbore demokratične in republikanske stranke, pa boste brez težave izračunali, da je to silno draga volilna kampanja — in vsa — od obeh strank, je za sistem kakšen je. Mar se ne spominjate, da je bilo, kar se teh dveh strank tiče, od nekdaj tako.

Nu, politični odbor unij CIO pravi — tako nekako bolj privratno — da je res bilo tako in je zares tudi sedaj, a po teh volitvah pa da bomo dobili zares novo delavsko politično stranko...

Nekaj sličnega so nam slični ljudje obetali posebno v kampanji za La Folletteta l. 1924. Ampak res je, da enkrat bodo obljubo le morali izpolniti.

Stari kampanjski triki vsekrižem znova ponavljeni

FRANK ZAITZ

Se nekaj dni bo grmelo v radiu, na shodih, v delavnkah, v časopisu, v filmih in kjer je že priložnost, da se ljudje prerekajo, kaj je kdo in kaj naj bo kdo.

Ko prihodnja številka Proletarca izide, glasovi, kateri bodo oddani za predsedniške in razne druge kandidate, še ne bodo seseti. Tako tudi ne bomo moreno točno navesti, kdo je izvoljen, razen to, da lahko že kar v naprej ugotovimo, da bodo zmagali posedujoči sloji.

V Kongresu in v senatu izgubljajo čezdaj bolj tisti, ki so smatrani za prijatelje delovnega ljudstva. Prerokujejo, da bo prihodnji zvezni kongres še bolj reakcionaren.

Ampak kandidatom kapitalističnih strank so le glasovi v mislih. Da jih vlove, se poslužujejo vade. Ljudi je treba vjeti na limanice. Tam se oprimejo in tam ostanejo, dokler ni volitev konec. Potem pa seveda, naj se gredo soliti do naslednjih volitev, ko se jih bo z novimi milijoni dolarjev, s sličnimi slepili znova premotilo.

Se v vsaki krizi so nam kandidati v politične urade obetali, da je nikdar več ne bo, in ne vojne, ako bodo oni izvoljeni bodisi znova, ali pa nadomestili one v uradih, "ki so jo zavolzili". Nekaj ur po volitvah se o vsem tem utihne za dve leti, oziroma štiri leta. In ko termini potekajo, se prične vsa volilna komedija, ki ji pravimo "kampanja" zopet od kraja. Delavci v tovarnah in v rudnikih se kregajo o kandidatih v vsakem odmoru, prerekajo se na delo gredoč in tudi dela. Pa v gostilnah, na sejih društv, na zabavah in tudi doma z ženami in otroci.

Tako je bilo in tako je sedaj.

Po 7. novembru bo vse to pozabljeno. Nato pa bodo volilci znova pozivani, da naj protestirajo s pismi in pa brzavojno proti svojim "prijateljem", ki so jih izvolili.

SHOD V MILWAUKEEU

V nedeljo 5. novembra se vrši v Milwaukeeju v S. S. Turn Hall shod južnoslovenskih Amerikanov, na katerem bo slovenski govornik Joško Owen. Shod se prične ob 2. popoldne.

Naročnikom Ameriškega družinskega koledarja

Vsi, ki ga naročajo v posameznih izvodih, naj upoštevajo, da mu je cena \$1.25. Torej kvoder več kakor lani. Vzrok temu je, ker nam je tiskarna podrazila tisk in papir NAD 25 odstotkov, dalje je tudi vezba precej dražja, pa poštnina itd. Le v našem uradu je glede pisarniških stroškov vse ne spremenjeno.

Ni nam preostajalo drugega, kakor ali to knjigo zmanjšati, ali pa nadaljevati z zboljšavanjem in dvigniti ceno saj toliko, da bomo povsem zagotovljeni kriti svoje stroške. Odločili smo se za slednje.

Koledar bo izšel s sijajno vsebino in cena mu je višja samo za en kvoder, torej MANJ, kakor pa je tiskarna z raznimi drugimi zvišanimi izdatki nam podražena.

Vzrok, da tu omenjam, pa je sledeči. Stari prijatelji koledarja pošiljajo naročila in prilagajo dolar za izvod. To pomeni za upravnika delo in pa za urad več stroškov, ker je treba vsakemu pojasniti in se opravitevati za nadaljnjo tirjatev.

Kar se tice vsebine Koledarja ni urednik več v skrbih. Veliko bolj pa je v zadregi za potrebljeno pomoci v uradu, ker jo ima sedaj manj ko kdaj prej. In v tiskarni enako jamrajo. A bomo izvozili, da bo koledar izšel tak, da bo spet v ponos nam Slovencem v Ameriki in da ga

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, III.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE

NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$8.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor Frank Zaitz
Business Manager Charles Pogorelec

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$8.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.

Telephone: ROCKWELL 2864

• Čem pravzaprav se gre v letosnjem volilnem boju?

Ko bo v tork 7. novembra glasovanje zaključeno, bodo prešeli glasove in oznanili ime zmagovalcev. Poraženi predsedniški kandidat bo pa onemu, ki bo oznanjen za predsednika republike, čestital na zmagi in mu obljubil svojo pomoč.

Tako se dogaja vsaka štiri leta.

L. 1940. je pokojni Wendell Willkie močno upal, da dobi stan v Beli hiši. Republikanec so ga hvalili za odrešenika, demokrati pa so ga napadali, češ, da bo zavzel vojno in vso našo notranjo politiko, če se mu poveri mandat. Ni ga dobil, čeprav je prejel več glasov kot še katerikoli predsedniški kandidat njegove stranke pred njim.

Ko pa je isti Willkie umrl, so ga slavili vsi tisti, ki so pred štirimi leti trdili da bi pomenila njegova izvolitev katastrofa za deželo.

V voljni kampanji pred štirimi leti med demokratimi in republikanci ni bilo posebnih razlik, čeprav nismo bili še v vojni.

V letosnjem jih pa sploh ni.

Pred štirimi leti je bil glavni boj proti Rooseveltu zapoveden v trditvi, da nas hoče na vse mogoče načine potisniti v vojno. Earl Browder je v boju proti njemu vselej dodal, da nas hoče zapesti v "imperialistično" vojno za reševanje angleškega, francoskega in nizozemskega imperializma. Posebno angleškega. Lastnik in urednik čikaške Tribune je trdil isto in slično je poudarjal Norman Thomas. In Charles Lindbergh.

Dobro leto pozneje pa smo bili že v vojnem metežu in sedaj vso poudarjajo, da se mora nadaljevati do naše popolne zmage.

Republikanski kandidat Dewey je v začetku kampanje izjavil, da će bo on izvoljen, se bo z novimi, mlajšimi močmi na vlasti — sedanje so po njegovem mnenju trudne in sitne, pribrial za pospešenje naših vojnih naporov, da bo zmaga čimprejšnja, vojake pa bo potem poslat domov, dočim jih namernava Roosevelt po Deweyjevih izvajanjih še obdržati v vojaški suknji, ker bi bilo to za državo cenejše, kot pa jih vzdrževati v brezposelosti v civilnem življenju.

Republikanski kandidat poudarja, da je njegov namen pospraviti s Hitlerjem in mikadem temeljitejši kot pa bi to zmogla Rooseveltova administracija. Obeta, da pod njim brezposebnost ne bo, dočim je Roosevelt ni mogel odpraviti. Izginila je še ko smo začeli z oboroževanjem na debelo in v resnici pa ko smo postali vsi čez mero zaposleni v vojni.

Demokrati očitke vračajo. Kdo se še ne spominja predsednika, ki se je pisal Herbert Hoover? In demokratje si ga privoščijo v volilnem boju ob vsaki priložnosti. Mar se ni kriza dogodila pod njim?

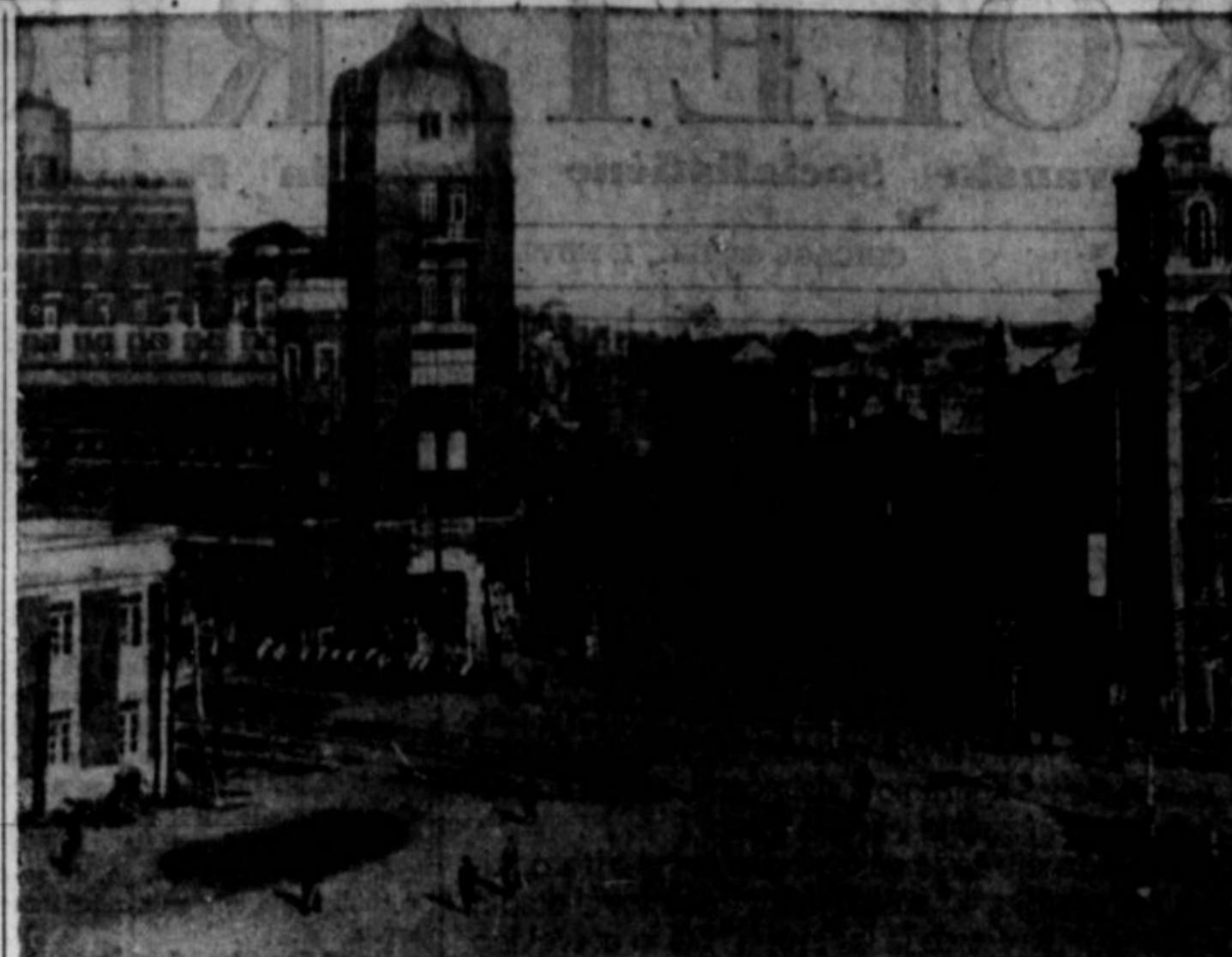
Da, toda mar jo je Roosevelt kdaj odpravil? Namesto, da bi pogrnjal mize kakor jih je v svojih debelih letih Hoover obljubil, je plačal farmerjem iz vladne blagajne, da so podorali pridelke in poklali prasiče, dočim je milijone brezposelnih gladovalo in se pogrezalo v čedjalje večje revščino.

Res, ko je Roosevelt prvič nastopil svojo službo, je obljubil, da ne bo nikje trpel pomanjkanja, da bo odpravil brezposebnost, farmerjem rešil kmetije in delavcem stanovanja. Pa ni šlo kaj gladko. Farmerji so s silo odganjali šerife in deputete, ki so prišli, da jim zarubijo farme za dolgove, in v relifnih uradih, pa tudi na ulicah, so delavci čestokrat tudi s pestmi pokazali, kako misijo in čutijo. Pesti — to je bilo vse, kar so imeli.

V zdodovini te ogromne depresije, krize ali kakor jo že hoče kdo imenovati, bo Roosevelt označen za predsednika, ki je rešil ameriški ekonomski sistem za kapitalizem. Ko je vladu prevzel, mu je bil kongres pokoren, da je sprejemal vse, kar mu je predložil, skoraj brez ugovaranja. Kapitalistični listi, ki ga sedaj napadajo, so takrat molčali in se bali — mase... Toda v nekaj letih so bili spet na konju. Privatne bankirje je minil prvi strah, in banke, ki jih bi lahko Roosevelt l. 1933 socialistiral v skupno dobro, so spet trdnjave sistema, ki ga sedaj zaradi lepšega ne označujejo več za "kapitalizem", ker se "free enterprise" bolj mikavno glasi.

Rešene so bile privatne zavarovalnice, železnice in mnoga veleindustrijska podjetja, poleg bank, vse s pomočjo vlade, ki ji je in ji načeluje Roosevelt. Clovek bi mislil, da mu bodo za vse te zanje neprecenljive usluge hvaljeni, a mnogi smatrajo, da je svojo nalogo dovršil in je čas, da se umakne drugemu, ki bo zanje bolj "zanesljiv". Kajti pod Rooseveltom je padlo z mize posedajočih nekaj drobitin tudi delavcem. N. pr. zakoni, ki jim jamčijo pravico do kolektivnega pogajanja z delodajalcem, in posebno pa nekaj stvari, ki se bile v socialističnem takozvanem minimalnem programu že stare zahteve.

Republikanski kandidat jih obljublja izboljšati. Demokratska stranka pa se je okrenila zelo "na desno", kar priča kongres. Tudi prihodnji kongres, ki ga tvori republikanska-demokrata reakcija, ne obeta biti nič prida. Namreč nič prida za delavce v

IZMED VSEH ZAVEZNIKOV GRE KITAJSKI NAJBOLJ SLABO. Tudi v vojni je dalj kot katerakoli druga dežela. Gornje je ena izmed glavnih ulic v Mukdenu v Mandžuriji, kjer je nekot dominira carska Rusija in morda se pripeti, da ko sedanja Rusija s Hitlerjem opravi, bo spet poskrbelo, da pride Mandžurija, ki je sedaj pod japonskim pokroviteljstvom, pod sovjetsko "stero vpliva".

KATKA ZUPANIĆ:

IVERI

Zdravniki

SANSov urad je poročal, da sta se na Dolenskem ustavnovili dve takozvani civilni bolnišnici, ki nudita slovenskemu prepostemu ljudstvu brezplačno zdravljenje. To je ena najvažnejših, nabolsjih vesti, kar smo jih sploh kdaj slišali od ondor. Morala je biti zares težka in strašna šola, ki je slovensko intelektualno pripravila do edino pravtega naziranja, da je "zdravje vsakega slovenskega človeka del narodnega bogastva".

To prokletstvo gospodstva ni vzkliklo iz naših tal; prineslo ga je na veliko škodo vseh slojev med nas nemško uradništvo. In ker je božansko gledati zviša na svojega sočloveka, so se tega zala nalezli i rodni sinovi slovenskih mater.

Opozvala in poznala sem te umetno narejene razvajalne jarke in nisem upala, da bi se kdaj mogli izravnati. Saj so segali že tako daleč, da so uplivali tudi že na preprosto ljudsko dušo. "Ta že ne more biti kaj prida, saj se obnaša kakor kmet..." sem slišala nekogo nekoga kmeta. Ali pa: "Kaj so nam poslali takega učitelja?"

Menda jim je za mesto prekmetki...!" Takih izražanj bi navdela lahko več; prihajala so iz ust preprostih ljudi, ki se niso niti najmanj zavedali, da pomagajo kopati in širiti že obstoječe joga urada?"

Pri tem je ostalo.

Prišel je zdravnik v šolo ceplje koze. V meni je zraslo veliko upanje. Videl jo bo, pretipal in dognal, da sta morda le dve misici skupaj zraščeni; te bo treba ločiti in bo Ančica zrasta v lepo dekle... Opozorila sem zdravnika na skrivoma. Toliko, da se je ozrl. Hudo razočarana sem ga skušala prijeti od druge strani. "Ali se vi zdravniki ne zanimate tudi za take telesne napake, ki jih vidite zunaj svojega urada?"

Prišiljeno se je nasmehnil. "Ali hodite vi učit po hišah?"

"Ali to je drugo. Deklici se bo skriveni hrbet. Mati pa nima denarja..."

"Ne vidite, da sem utrujen? Prišel sem cepit koze..."

"O ne, zdravniki niso bili nikakršni apostoli, nikakršni rešitelji. Tudi pri njih je odločal denar..."

Vojni relief Amerikancev jugoslovanskega porekla nabral že nad \$50,000

Pomožna blagajnica Ančka Traven in tajnik Rev. Strahinja Maletič poročata v izkazu z dne 24. oktobra, da je War Relief Fund of Americans of South-Slavic Descent nabral v gotovini že \$49,957.75 in seveda veliko tudi v blizu.

Skupno je bilo od 9. pa do 21. oktobra nabranega \$16,845, prej pa nad \$33,000.

Glavni slovenski prispevki v tem izkazu so od rojakov v Brooklynu, ki so nabrali \$640. SANS pa je postal prejetih zneskov \$361.50. Prejšnji so bili omenjeni v zadnjem poročilu.

Naslov te pomožne akcije je War Relief Fund of Americans of South-Slavic Descent, 465 Lexington Avenue, New York, 17, N. Y.

Kako je z vašim znancem, sosedom, prijateljem? Ste mu kdaj priporočili, da naj si naroči Proletarec? Poskusite, morda ga pridebiti!

JOŠKO OVEN:

RAZGOVORI

Vojna in politika sta še vedno na dnevnu redu. Invazija na Filipinske otroke ter pomorske bitke so zaposlile naše že tako v politiki utrujene časnike. Vzne novice, kot na primer vzetje pristanišča Kirkenses, v Norveški, po ruski armadi — je nekje na tretji strani. Tudi prestop nemške meje v južni Prusiji po ruskih četah je porinjeno v ozadje. Seve, dohod kandidata republikanske stranke Thomasa Deweya v Chicago, to pa je druga stvar.

Vojna

Uspeha naših čet in mornarične na Filipinskih otokih je lahko vesel vsak ameriški državljan. Po dolgem triletnem trudu se je vrnila ameriška vojska nazaj na Filipine. Kdo se ne spominja, s kakšno lahko je japonska soldatska pobirala ozemlja v Tihem oceanu ter prisila skoro do Havajskega otoka! Samo spomniti se je treba na Java in Malaj. In pa s kakšno lahko je padel Hong-Kong ter Singapur. To so bili časi za japonske militariste. No, saj je tudi fier sprva imel dobre čase. Danes — danes je pa nekaj drugač.

Na zapadnem bojišču v Evropi se boji nadaljujejo, toda tisti uspehov in naglice prodiranju ni več. Nemci imajo silovite utrdbe in odločne branitelje. Veliko jim tudi pomaga slabo vreme. Pa vendar izgubljajo.

Na vzhodnem frontu je veliko življenja. Kakih devet ruskih armad je na pohodu. Dve na Ogrskem, ena v Jugoslaviji, ena na Češkem, dve v baltiških deželah, ena na Pruskom, ena bližje Varšave in ena v severni Finski. Poleg teh jih je še precejšnje število, katere se niso v akciji. Na Pruskom se vrše strahoviti boji, kot poročajo Nemci — strašnejši kot pri Stalingradu. Clovek se nekaj spomni naših kritikov, kateri imajo za Rusijo vedno najslabšo besedo. Kadar so ruske armade na pohodu, se sprašujejo, češ, kaj pa ti sakramenti Rusi spet namernajo — in kadar pa Rusi počivajo, se pa zopet vprašujejo: "Ja, kaj pa je, ali bo separativni mir, ali hočejo sedaj, kdo smo odprli drugo fronto, da se mi sami tepeemo — dočim oni lepo počivajo?" Tako gre kritika. Naj store Rusi kar hočejo, naj se velikodusno ogliši z obliko ali s čem drugim, kar tam potrebujejo. Oblike naj bo v dobrem stanju in podloga ter gumbi prišli.

Moč cerkev

V neki angleški reviji sem čital zanimivo zgodbo iz San Franciska, Calif. Enajstega septembra tega leta so San Francisco News priobčile malo notico, da je bil neki katoliški duhoven, z žensko tovaršico, aretiran in obsojen radi vožnje v avtomobilu v stanju pijanosti. Ko je reporter od Newsa poklical Harolda E. Collinza, kateri je tajnik John J. Mittya, knezoško v San Franciscu, da bi mu natančneje povedal duhovnikovo ime, mu je monsignor odgovril: "Nobeden ni še nikdar porabil take zgodbe in San Francisco." Malo pozneje je pa poklical v uredništvo Newsa, z naročilom, naj ne tiskajo te zgodbe. News je po natisnil vseeno ter deset dni pozneje omenila, da je dotični duhoven plačal \$250 kazni. V namenu, da se News kaznuje, je par tednov pozneje monsignor Collins na posebni seji katoliških lajikov zapisal.

Tole mi ne gre v glavo?

Kako to, da si kandidati v politične urade pred volitvami drug drugega toliko zmerjajo, po volitvah pa poraženi čestitajo zmagovalim in ob enem vsi skupaj hvalijo drug drugega. Kako to, da so vsi skupaj največji lumiči samo v volilni kampanji drugače pa patrioti in poštenjenci, ki to mi nikakor ne gre v glavo.

POVESTNI DEL

FRANCE BEVK:

BEG PRED SENCO

(Nadaljevanje.)

"Ne bo je več", sem se izogibal odgovorov na vprašanja.

"Za njo boš šel."

"Nje ne bo več," sem ponovil kot prej. Beseda je bila trda, čebo se je razoralo v gube.

Tedaj se je Lojza zbalala zame. Kakor da je padlo zviška na njen dušo in jo uklonilo, je postala mehka.

"Saj ti verjamem. Le srce me tako neznancko boli."

Nagnila se je k tneni. Z roko sem jo poobral po licu in utrnil solzo, ki je blestela na njih.

Tako sva se gledala nekaj časa, beseda so bile sanjave, polne obljub in zlatnih sanj. Meni so se v polnočnih mislih med stenami sobice kroholat nad samim seboj.

Pogledala me je rekoč posmehljivo in njeni oči niso mogle zakriti prikritega srda. "Sinoč vas ni bilo."

"Bil sem doma."

"Tudi Lojze ni bilo..."

Iz njenih oči sem razbral, da ne ve ničesar, le beseda išče sledu za nama. Spomnil sem se muk, ko je zasedovala mojo ljubezen s Tončko. Srdito so se mi zasvetile oči, da je gospa pada iz ravnotežja in omolkila; neprijetno čuvstvo se je razlilo po mojem telesu. Kaj hoče ta ženska? Cemu je tlačila Lojzo v mojo misel in jo primerjala v mojo bodočo zakonsko posteljo?

Se isti večer sem se postal z Lojzo. Kot pes sem se plazil ob stenah ulice in izginil v mračni temni strahu in odsevala v kremni in besedi. Njeni sence se niso mogeli odkriti.

Tega nisem hotel priznati. Požrl sem brdost, ki je kanila vu dušo in dvignil glavo. "Bal sem se je, zdaj se je ne bojim več..."

"Cemu si se je bal?" Na ta "čemu" sem še danes dolžan odgovora. Moj pogled se je uprl v tla, nato sem jo zgrabil za roko: "Zakaj me to vprašuješ? Ti si domišljša..."

Lojza je imela prav. Ker sem radi nje zahajal skoro slednji dan in hišo, se je razmerje med menoj in gospo bolj in bolj udomačilo. Ni doseglo istega raz-

je izgovorjene besede podvojeno uživa.

Zavedala se je moči, ki jo je imela vprito ljudi na cesti. Tu me je lahko ukrotila najmanjšim krikom. Tega sem se pal še vedno. Ugriznil sem se v ustnice in molčal. Molčal sem tudi, ko mi je gospa prva dala umirjeno besedo. V negotovosti, ali je zmagala ali ne, je zatrepetala.

Obrnil sem korak domov. Ženski sta šli molče z menoj. Gospa je poizkušala narediti šalo, ni se ji posrečilo. Pretežko je ležalo nad nam.

Bila je ljubosumna. Njeno samoljubje ni bilo manjše kot v dneh, ko me je čuvala na postelji; se povečalo se je.

Kadar jo dvignila glavo ter mešila mene in Lojzo, me je streslo v groznici. V krvi je bil trepet odvisnosti od nje in nisem se je mogel odresti, dasi sem se v polnočnih mislih med stenami sobice kroholat nad samim seboj.

Pogledala me je rekoč posmehljivo in njeni oči niso mogle zakriti prikritega srda. "Sinoč vas ni bilo."

"Bil sem doma."

"Tudi Lojze ni bilo..."

Iz njenih oči sem razbral, da ne ve ničesar, le beseda išče sledu za nama. Spomnil sem se muk, ko je zasedovala mojo ljubezen s Tončko. Srdito so se mi zasvetile oči, da je gospa pada iz ravnotežja in omolkila; neprijetno čuvstvo se je razlilo po mojem telesu. Kaj hoče ta ženska? Cemu je tlačila Lojzo v mojo misel in jo primerjala v mojo bodočo zakonsko posteljo?

Se isti večer sem se postal z Lojzo. Kot pes sem se plazil ob stenah ulice in izginil v mračni temni strahu in odsevala v kremni in besedi. Njeni sence se niso mogeli odkriti.

Tega nisem hotel priznati. Požrl sem brdost, ki je kanila vu dušo in dvignil glavo. "Bal sem se je, zdaj se je ne bojim več..."

"Cemu si se je bal?" Na ta "čemu" sem še danes dolžan odgovora. Moj pogled se je uprl v tla, nato sem jo zgrabil za roko: "Zakaj me to vprašuješ? Ti si domišljša..."

Lojza je imela prav. Ker sem radi nje zahajal skoro slednji dan in hišo, se je razmerje med menoj in gospo bolj in bolj udomačilo. Ni doseglo istega raz-

je izgovorjene besede podvojeno uživa.

Zavedala se je moči, ki jo je imela vprito ljudi na cesti. Tu me je lahko ukrotila najmanjšim krikom. Tega sem se pal še vedno. Ugriznil sem se v ustnice in molčal. Molčal sem tudi, ko mi je gospa prva dala umirjeno besedo. V negotovosti, ali je zmagala ali ne, je zatrepetala.

Obrnil sem korak domov. Ženski sta šli molče z menoj. Gospa je poizkušala narediti šalo, ni se ji posrečilo. Pretežko je ležalo nad nam.

Bila je ljubosumna. Njeno samoljubje ni bilo manjše kot v dneh, ko me je čuvala na postelji; se povečalo se je.

Kadar jo dvignila glavo ter mešila mene in Lojzo, me je streslo v groznici. V krvi je bil trepet odvisnosti od nje in nisem se je mogel odresti, dasi sem se v polnočnih mislih med stenami sobice kroholat nad samim seboj.

Pogledala me je rekoč posmehljivo in njeni oči niso mogle zakriti prikritega srda. "Sinoč vas ni bilo."

"Bil sem doma."

"Tudi Lojze ni bilo..."

Iz njenih oči sem razbral, da ne ve ničesar, le beseda išče sledu za nama. Spomnil sem se muk, ko je zasedovala mojo ljubezen s Tončko. Srdito so se mi zasvetile oči, da je gospa pada iz ravnotežja in omolkila; neprijetno čuvstvo se je razlilo po mojem telesu. Kaj hoče ta ženska? Cemu je tlačila Lojzo v mojo misel in jo primerjala v mojo bodočo zakonsko posteljo?

Se isti večer sem se postal z Lojzo. Kot pes sem se plazil ob stenah ulice in izginil v mračni temni strahu in odsevala v kremni in besedi. Njeni sence se niso mogeli odkriti.

Tega nisem hotel priznati. Požrl sem brdost, ki je kanila vu dušo in dvignil glavo. "Bal sem se je, zdaj se je ne bojim več..."

"Cemu si se je bal?" Na ta "čemu" sem še danes dolžan odgovora. Moj pogled se je uprl v tla, nato sem jo zgrabil za roko: "Zakaj me to vprašuješ? Ti si domišljša..."

Lojza je imela prav. Ker sem radi nje zahajal skoro slednji dan in hišo, se je razmerje med menoj in gospo bolj in bolj udomačilo. Ni doseglo istega raz-

je izgovorjene besede podvojeno uživa.

Zavedala se je moči, ki jo je imela vprito ljudi na cesti. Tu me je lahko ukrotila najmanjšim krikom. Tega sem se pal še vedno. Ugriznil sem se v ustnice in molčal. Molčal sem tudi, ko mi je gospa prva dala umirjeno besedo. V negotovosti, ali je zmagala ali ne, je zatrepetala.

Obrnil sem korak domov. Ženski sta šli molče z menoj. Gospa je poizkušala narediti šalo, ni se ji posrečilo. Pretežko je ležalo nad nam.

Bila je ljubosumna. Njeno samoljubje ni bilo manjše kot v dneh, ko me je čuvala na postelji; se povečalo se je.

Kadar jo dvignila glavo ter mešila mene in Lojzo, me je streslo v groznici. V krvi je bil trepet odvisnosti od nje in nisem se je mogel odresti, dasi sem se v polnočnih mislih med stenami sobice kroholat nad samim seboj.

Pogledala me je rekoč posmehljivo in njeni oči niso mogle zakriti prikritega srda. "Sinoč vas ni bilo."

"Bil sem doma."

"Tudi Lojze ni bilo..."

Iz njenih oči sem razbral, da ne ve ničesar, le beseda išče sledu za nama. Spomnil sem se muk, ko je zasedovala mojo ljubezen s Tončko. Srdito so se mi zasvetile oči, da je gospa pada iz ravnotežja in omolkila; neprijetno čuvstvo se je razlilo po mojem telesu. Kaj hoče ta ženska? Cemu je tlačila Lojzo v mojo misel in jo primerjala v mojo bodočo zakonsko posteljo?

Se isti večer sem se postal z Lojzo. Kot pes sem se plazil ob stenah ulice in izginil v mračni temni strahu in odsevala v kremni in besedi. Njeni sence se niso mogeli odkriti.

Tega nisem hotel priznati. Požrl sem brdost, ki je kanila vu dušo in dvignil glavo. "Bal sem se je, zdaj se je ne bojim več..."

"Cemu si se je bal?" Na ta "čemu" sem še danes dolžan odgovora. Moj pogled se je uprl v tla, nato sem jo zgrabil za roko: "Zakaj me to vprašuješ? Ti si domišljša..."

Lojza je imela prav. Ker sem radi nje zahajal skoro slednji dan in hišo, se je razmerje med menoj in gospo bolj in bolj udomačilo. Ni doseglo istega raz-

je izgovorjene besede podvojeno uživa.

Zavedala se je moči, ki jo je imela vprito ljudi na cesti. Tu me je lahko ukrotila najmanjšim krikom. Tega sem se pal še vedno. Ugriznil sem se v ustnice in molčal. Molčal sem tudi, ko mi je gospa prva dala umirjeno besedo. V negotovosti, ali je zmagala ali ne, je zatrepetala.

Obrnil sem korak domov. Ženski sta šli molče z menoj. Gospa je poizkušala narediti šalo, ni se ji posrečilo. Pretežko je ležalo nad nam.

Bila je ljubosumna. Njeno samoljubje ni bilo manjše kot v dneh, ko me je čuvala na postelji; se povečalo se je.

Kadar jo dvignila glavo ter mešila mene in Lojzo, me je streslo v groznici. V krvi je bil trepet odvisnosti od nje in nisem se je mogel odresti, dasi sem se v polnočnih mislih med stenami sobice kroholat nad samim seboj.

Pogledala me je rekoč posmehljivo in njeni oči niso mogle zakriti prikritega srda. "Sinoč vas ni bilo."

"Bil sem doma."

"Tudi Lojze ni bilo..."

Iz njenih oči sem razbral, da ne ve ničesar, le beseda išče sledu za nama. Spomnil sem se muk, ko je zasedovala mojo ljubezen s Tončko. Srdito so se mi zasvetile oči, da je gospa pada iz ravnotežja in omolkila; neprijetno čuvstvo se je razlilo po mojem telesu. Kaj hoče ta ženska? Cemu je tlačila Lojzo v mojo misel in jo primerjala v mojo bodočo zakonsko posteljo?

Se isti večer sem se postal z Lojzo. Kot pes sem se plazil ob stenah ulice in izginil v mračni temni strahu in odsevala v kremni in besedi. Njeni sence se niso mogeli odkriti.

Tega nisem hotel priznati. Požrl sem brdost, ki je kanila vu dušo in dvignil glavo. "Bal sem se je, zdaj se je ne bojim več..."

"Cemu si se je bal?" Na ta "čemu" sem še danes dolžan odgovora. Moj pogled se je uprl v tla, nato sem jo zgrabil za roko: "Zakaj me to vprašuješ? Ti si domišljša..."

Lojza je imela prav. Ker sem radi nje zahajal skoro slednji dan in hišo, se je razmerje med menoj in gospo bolj in bolj udomačilo. Ni doseglo istega raz-

je izgovorjene besede podvojeno uživa.

Zavedala se je moči, ki jo je imela vprito ljudi na cesti. Tu me je lahko ukrotila najmanjšim krikom. Tega sem se pal še vedno. Ugriznil sem se v ustnice in molčal. Molčal sem tudi, ko mi je gospa prva dala umirjeno besedo. V negotovosti, ali je zmagala ali ne, je zatrepetala.

Obrnil sem korak domov. Ženski sta šli molče z menoj. Gospa je poizkušala narediti šalo, ni se ji posrečilo. Pretežko je ležalo nad nam.

Bila je ljubosumna. Njeno samoljubje ni bilo manjše kot v dneh, ko me je čuvala na postelji; se povečalo se je.

Kadar jo dvignila glavo ter mešila mene in Lojzo, me je streslo v groznici. V krvi je bil trepet odvisnosti od nje in nisem se je mogel odresti, dasi sem se v polnočnih mislih med stenami sobice kroholat nad samim seboj.

Pogledala me je rekoč posmehljivo in njeni oči niso mogle zakriti prikritega srda. "Sinoč vas ni bilo."

"Bil sem doma."

"Tudi Lojze ni bilo..."

Iz njenih oči sem razbral, da ne ve ničesar, le beseda išče sledu za nama. Spomnil sem se muk, ko je zasedovala mojo ljubezen s Tončko. Srdito so se mi zasvetile oči, da je gospa pada iz ravnotežja in omolkila; neprijetno čuvstvo se je razlilo po mojem telesu. Kaj hoče ta ženska? Cemu je tlačila Lojzo v mojo misel in jo primerjala v mojo bodočo zakonsko posteljo?

Se isti večer sem se postal z Lojzo. Kot pes sem se plazil ob stenah ulice in izginil v mračni temni strahu in odsevala v kremni in besedi. Njeni sence se niso mogeli odkriti.

Tega nisem hotel priznati. Požrl sem brdost, ki je kanila vu dušo in dvignil glavo. "Bal sem se je, zdaj se je ne bojim več..."

"Cemu si se je bal?" Na ta "čemu" sem še danes dolžan odgovora. Moj pogled se je uprl v tla, nato sem jo zgrabil za roko: "Zakaj me to vprašuješ? Ti si domišljša..."

Lojza je imela prav. Ker sem radi nje zahajal skoro slednji dan in hišo, se je razmerje med menoj in gospo bolj in bolj udomačilo. Ni doseglo istega raz-

je izgovorjene besede podvojeno uživa.

Zavedala se je moči, ki jo je imela vprito ljudi na cesti. Tu me je lahko ukrotila najmanjšim krikom. Tega sem se pal še vedno. Ugriznil sem se v ustnice in molčal. Molčal sem tudi, ko mi je gospa prva dala umirjeno besedo. V negotovosti, ali je zmagala ali ne, je zatrepetala.

Obrnil sem korak domov. Ženski sta šli molče z menoj. Gospa je poizkušala narediti šalo, ni se ji posrečilo. Pretežko je ležalo nad nam.

Bila je ljubosumna. Njeno samoljubje ni bilo manjše kot v dneh, ko me je čuvala na postelji; se povečalo se je.

Kadar jo dvignila glavo ter mešila mene in Lojzo, me je streslo v groznici. V krvi je bil trepet odvisnosti od nje in nisem se je mogel odresti, dasi sem se v polnočnih mislih med stenami sobice kroholat nad samim seboj.

Pogledala me je rekoč posmehljivo in njeni oči niso mogle zakriti prikritega srda. "Sinoč vas ni bilo."

Iz SANsovega urada

3935 W. 26th St., Chicago 23, ILL.

Relifna akcija

Do 26. oktobra je Vojni relifni fond Amerikancev južnoslovanskega porekla prejel v gotovini nad \$55,000 za nakup najnajnejših potrebsčin narodu v starji domovini. Denar prihaja od organiziranih skupin in posameznikov iz raznih krajev Amerike, kjer so naseljeni jugoslovanski Amerikanci. Slovenci so prispevali v tej kratki dobi \$10,091.02, razvidno pa je že številnih dopisov in naznanih v časopisu, da je akcija za pobiranje denarnih in drugih prispevkov sele v stadiju organiziranja. Prepričani smo, da bo slovenski delež v tem dobrodelnem pokretu sorazmerno zadovoljiv. Podudarji želimo ponovno nujnost te pomoči. Ladja, ki priplava v newyorsko pristanišče 15. novembra, mora biti napolnjena v čim krájsem času, da zamore še pred Božičem pripeljati poslane potrebsčine v staro domovino. Vsled tega ni treba odlašati z vašim darom, temveč ga izročite nabiralcem, kadar potrako na vaša vrata, ali pa kar sami odpodijte prispevek na naš urad.

Važno je ponovno poudariti, da SANS ni relifna organizacija ter da nima svojega relifnega fonda. Pomaga le pri zbiranju za War Relief Fund of Americans od South Slavic Descent, ki ima dovoljenje št. 583 za nabiranje in delitev relifa. In ker želimo Slovenci podatke o svojih prispevkih in nuditi tej relifni akciji čim več opore, kakor tudi ker je SANsov tajnik obenem blagajnik WRFASSD, je postal SANS urad logično središče za zbiranje prispevkov v omenjeni fond med našimi rojaki.

Relifna akcija ZOJSA je edina organizacija v Ameriki, ki zamore res predstavljati združene jugoslovanske skupine, in ki si res prizadeva nudit podporo takoj, sedaj, ko je najbolj potrebna. Vsled tega tudi ta organizacija vabi druge slične relifne organizacije med Jugoslovani, da se ji pridružijo in kolektivno pripomogajo doseći tiste cilje, radi katerih je vsaka bila ustanovljena. Vse tehnične ovire za skupno delo se lahko premostijo, ako je volja za to.

Obveščeni smo, da je uprava milijon-dolarskega fonda, ki ga zbirata Hrvatska bratska zajednica in Narodno veče ameriških Hrvatov, sklenila porabiti nabrani denar za nakupitev materiala, katerega naj ta ladja odpelje v Jugoslavijo. Izvršni odbor JPO-SS je bil tudi vabljen, da sklene kaj podobnega.

Med 21. in 27. oktobrom je bila na naš urad poslana vsota \$705.25 za relifno akcijo ZOJSA. Lokalni odbor iz Pittsburgha, Pa., je poslal lepo vsoto \$500. Andrew Sprogar in sogra, Newark, N. J., sta prispevali \$12, Anton Kershina pa \$.33. Sestra Pavla Berger je izročila \$7, kar je darovala Agnes Pier (\$2) ter mr. in mrs. John Kroschel. Poleg omenjenih je v Chicago darovala sogra urednika

Proslete, mrs. Eva C. Garden \$25, Jack Brejc pa \$.1. Sestra Anna Berlan iz New Yorka je po Marku Pešiju poslala \$10, kar je darovala miss Marion E. Moule, in enako vsoto Frank Dornik, Elwood City, Pa. Louis Zimmerman, Tacoma, Wash., je daroval \$5, Jennie Kotzman pa je nabrała v Patalumi, Calif., \$8. Podružnica št. 83 v Walsenburgu, Colo., je prispevala \$25 ter enako vsoto društvo št. 190 SNPJ, St. Michael, Pa. Podružnica št. 33, Bridgeport, O., je poslala že drugi znesek ta mesec, sedaj \$74.25.

Apel za zbiranje obleke se v tem tednu odzvali naši rojaci v Frontencu, Kans. Tajnik štev. 27 SNPJ, brat Frank Krajsel poroča, da so poslali zabej raznih oblek in oblačila v skupni teži 245 funtov. Iz Johnstowna, Pa., poroča tajnik podružnice št. 53 brat Frank Chuchek, da so nabraли naši rojaci pod okriljem SANSA v lokalne postojanke JPO 840 funtov obleke in perila. Pošiljka sestoji s 906 komadov.

Pridno se oprijeli relifnega la tudi naši člani v drugih našeljih. V Chicago je podružnica št. 25 (Federacija SNPJ) odprala zbirališče na 3936 W. 26. St., nasproti SANsovega urada.

NAZNANILO: Iz New Yorka smo dobili obvestilo glede nabiranja obuvanja. Sprejemajo se sedaj tudi čevljci vseh vrst, ako so v dobrem ravnem stanju. Razkuženi bodo v skladislu predno bodo odposlani v staro domovino.

Shodi in prireditve

Chicago, Ill. Obeni shod dne 2. novembra v dvorani SNPJ, 2657 S. Lawndale Ave. Sklicuje podružnica št. 25 (Federacija SNPJ) v korist relifne akcije.

Chisholm, Minn. Narodni shod v soboto 4. novembra. Glavni govornik Etbin Kristan.

Eveleth, Minn. Narodni shod v nedeljo 5. nov. Govornik Etbin Kristan.

Indianapolis, Ind. V nedeljo 12. novembra se vrši shod in velicina v SND.

Detroit, Mich. Veselica s programom se vrši v nedeljo 10. decembra. Vprizorjena bo igra "Vera v vstajenje". Rojake v teh našeljih vabilo, da se v obilnem številu udeležijo.

Politika

Na vse podružnice, kakor tudi na našim listom, smo poslali govor maršala Tita, ki ga je držal na proslavi druge obletnice ustavotvitve Prve dalmatinške udarne brigade. Ta govor je velike važnosti, ker se bavi z vprašanjem Primorja, Koroške in Istre, enakopravnosti pri mirovni mizi ter o prizadevanju reakcionarne klike, da se v "ovčji koži" utihotapi v vrste našodne osvobodilne vojske ter na ta način doseže svoje protinadomne cilje! Citate!

Ameriški Avstrije se tudi zelo zanimajo za bodočnost Avstrije in radi tega obstaja več organiziranih skupin, ki vodijo

MILE PAVEČIĆ na tej sliki je vojni letalec. Nemci so ga ujeli, a je pogbenil. Sedaj je častnik v partizanskem letalskem oddelku. Star je 48 let, po rodu Hrvat.

vsaka svojo propagando. Po teheranski konferenci so se zopet oziveli takozvani "legitimisti", ki se potegujejo za Habsburžane in smatrajo osvoboditev in neodvisnost Avstrije za njeno naravno pravico. Poziv tajnika Hullia, da se Avstrijiči z oboroženo silo dvignejo proti Nemcem, smatrajo za nekaj nemogočega in nepotrebnega. Druga organizacija po imenu "American Friends of Independent Austria", ki sloni na demokratičnih principih, zagovarja tajnika Hullia in oborožen odpor proti nacijem. V njih publikaciji "News-Letter" št. 5 citamo med drugim slednje:

"Dva dni potem, ko je tajnik Hull opomnil avstrijski narod o potrebi lastne pomoči za osvoboditev ter pristavlja, da je čas že skoraj potekel, ko bi imeli Avstrije nekaj za pokazati, je štab maršala Tita naznani, da so avstrijski partizani iz Koroške napravili zvezzo z jugoslovansko osvobodilno vojsko in se z njo združili.

Počasi, toda sigurno se veča zanimanje Avstrijev za aktivno sodelovanje pri uničevanju nemških zatiralcov. Avstrijski partizani so bili aktivni na Koroškem nad eno leto in sedaj so toliko porasli, da lahko vodijo obsežne operacije in se prebijajo do jugoslovanskih sil, ki se borijo blizu avstrijske meje.

To so iste partizanske skupine, proti katerim so naciji vodili odprtvo vojno na Koroškem mesece junija. Pruske SS divizije so bile poslane v koroško prestolico Celovec in druga pokrajinska mesta z namenom partizane popolnoma uničiti. Toda kakor vidimo (iz Titovega naznania), se Nemci to ni posrečilo, temveč so koroški partizani postali še močnejši in so se pomnožili.

Sodelovanje Avstrijev v borbi za osvoboditev Avstrije se nikakor ne more meriti z zgodovinskimi potrebami. Toda njihov borbeni prispevek se veča dan za danem in uverjeno smo, da poziv tajnika Hullia ni nalepel na glahu ušes.

Tako piše tisti list. Iz omenjenega je razvidno, da so Korošci v Avstriji edini, ki se odprto in z oboroženo silo borijo proti Nemcem, in sicer skupaj s Slovensko osvobodilno vojsko. Kar so ti fantje pozabili omeniti, ali pa ne vedo, je to, da so omenjeni Korošči SLOVENCI in se ne borijo za osvoboditev Avstrije, temveč za osvoboditev Združene Slovenije, v kateri hčerejo prostor tudi za Slovensko narodno domovino. Slovenski osvobodilni svet je že priznal Koroško za del Združene Slovenije in je koroškim Slovencem že dovolil zastopstvo v slovenskem parlamentu. Oborožen odpor proti Nemcem v Avstriji vodijo Korošči na Novo Jugoslavijo in ne za Avstrijo.

Apel tajnika Hullia na "Avstrije" torej ni bil uspešen, da si ravno se ameriški priatelji neodvisne Avstrije ponašajo z odporom na Koroškem.

Mirko G. Kuhel, tajnik.

RAD BI ZVEDELI

za naslov JOHN LANGA, tiskarja po poklicu. Živi nekje na severni strani Chicaga. Ako kdo ve za njegov naslov, naj nam ga blagovoli naznamti, če pa sam čita ta oglas, naj se zglasti pri.

ADRIA PRINTING CO.

1838 North Halsted Street

Chicago 14, Ill.

Phone Mohawk 4707

O POKOJNI ANI MLADIČ

Chicago, Ill. — Tu je dne 24. oktobra umrla Anna Mladič, starca 56 let. Živila je na South Millard Ave. blizu 23. ceste, tik onokraj SDC in Proletarčevega ureada.

Pokojnica je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Sestre, ki jih je imela v tej deželi, so ji že umrle, a zapušča poleg otrok tri brate in precej drugih sorodnikov.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

Pokojnica, ki je bila žena Frančka Mladiča, po njegovem smrti pa se je poročila z njegovim bratom, vдовcem Mohorjem Mladičem, ki je umrl pred leti. Iz obeh zakonov je imela 15 otrok, ki so se vse živili. Doma je bila vasi Britol pri Kranju.

<p

Using Your Money To Freeze You Out

One theory of "free enterprise" is that anybody has an equal right and opportunity to buy a share of the capitalist system.

Anybody that thinks there is any substance to that theory—and especially the small business owners of America—seems due for a rude awakening after the war is over and industry is reconverted and retooled for the production of consumer goods.

It is now pretty well established that the major corporations of the nation have set aside sufficient surpluses out of their war profits, which the present administration kindly allows, to do that job without seeking funds from new investors.

It used to be, in the days when the Morgan banking firm was making its first billion, that the investment banker gathered together the savings of many people to make up the big totals needed to build gigantic enterprises in the first place. Then Tom, Dick and Harry really did have a chance to become part owners of the economic system.

But that day is going to be over if the "free enterprise" system survives the war. Tom, Dick and Harry are going to find that THEIR money, which the big owners took out of war orders, is going to be used to freeze THEM out of the new industrial empire that will be built when the old is no longer needed. The corporations have the money. They will also keep the ownership and no newcomers will be admitted.

Little business people should be able to see where they will stand in the post-war set-up. Even before the war they were slowly being driven out of the field by combines, mergers and chains. But after the war the process will not be so slow.

Unfortunately, most Americans are looking so closely at the war that they cannot see what is happening here at home. Otherwise they might be able to understand before it is too late that so-called "free" enterprise is not going to be freedom at all for the American people, but freedom for a few corporation heads to manage the people along with the industries upon which the people depend.

It will be a cruel irony if what America gets out of the war, to which her sons have gone in quest of democracy and individual dignity, will be an economic dictatorship under which the rights and opportunities of the individual will be strangled to death.

Americans better accept Socialism in a hurry. Unless they socialize the nation's economy they may find out too late that the economic royalists have socialized them.—Reading Labor Advocate.

For Peace Terms that Embody Restitution but Not Revenge

By Harold J. Laski

The recent Moscow conference between Prime Minister Churchill and Premier Stalin was, for the most part, shrouded in silence which no observer could penetrate. Insofar as the conference touched on the issues of the postwar settlement, there are certain principles it is necessary that public opinion in the Big Three insist their leaders accept.

Fragility of Treaties

Wise observers will note that the Finns today are fighting the Nazis with the same vigor they fought the Russians just a few months earlier. The observers will not forget that the Russo-German treaty was sealed, as Molotov said, with blood, and they will bear in mind that within a year the Nazis were hoping utterly to destroy a nation with whom they had formed an indissoluble union in 1939.

Treaties, to be frank, have an air of inconstant fragility about them, and part of the wisdom of those seeking to build a peace that will last, is to give participants an equal interest in its maintenance. That does not mean for a moment that it is not vital to punish the Nazis and Japanese militarists.

Edmund Burke's Lesson

But it does mean we should learn in all its import, the lesson Edmund Burke sought to inculcate before the American Revolution when he said he did not know how to draw up an indictment against a whole people.

It is significant that after 20 years of Mussolini's regime, we find that Italian Fascism was largely confined to the wealthy bourgeoisie and professional gangsters.

Also significant is the fact that after being crushed under Hitler's boot for more than four years, what emerges in France is an enthusiasm for democracy by the common people, and that the main strata of collaborationists again were the wealthy and the gangsters they could afford to employ.

A New Racism?

I do not know enough about Japan to speculate on her internal character, but I am pretty confident that what was true of France will be true of Germany once the Nazis are defeated.

It would be little less than a tragedy of the first order if the Moscow conference assumed that the Germans have a national character requiring treatment different than that given to other peoples. Restitution where it is possible, of course, but revenge has no other result than to lay the foundations of the next war. I suggest, with humility, that the world can ill afford another tragedy of the present scale.—Overseas News.

Memories Are Short
And they must build on the assumption that it is much harder to persuade people who have won a great victory to entertain feelings of revenge for 15 or 20 years.

I suggest that this is an obvious lesson of history.

Most of Europe fought Napoleon for 20 years, but once the Emperor was exiled to St. Helena, it was impossible to maintain feelings of anger among the people.

The yellow press of Britain told France it would be rolled in "blood

Keep true to the dreams of thy youth.—Schiller.

THE MARCH OF LABOR

A Political Debt Long Overdue

Recognition of de Gaulle's government is payment of a political debt long overdue, a debt which has been piling up interest at compound rates ever since the Free French first threw their courage and their meager resources against Hitler. We welcome this belated act; it should help to stabilize the French government at a time when multiplying problems of administration and political control beset it on every side. We welcome it; but we say in the same breath that no one is to be thanked for it except the French people themselves. By their determination to run their own affairs and to choose their own leaders, they have forced the hand of the Allied powers. They have proved beyond question that they accept General de Gaulle and his ministers as their provisional government, while the government in turn has guaranteed them the right to set up their permanent institutions according to their own democratic will. And so at last France's major allies have established diplomatic relations with De Gaulle. Whether this belated act of justice can wipe out the resentment of the French people remains to be discovered. It will go far to do so unless the Allies should try to utilize the new relationship to turn the French government against the people. France is still in a stage of revolution and renovation; conflicts of interest are inevitable; but none of this will result in chaos or internal collapse unless the government attempts to resist the popular forces that brought it into being. If recognition means pressure in this direction by the Allies, resentment in France will flame higher than ever. We say this in deliberate warning; we feel forced to say it by the past record of the Allies, especially Britain and the United States, in dealing with the democratic forces in all the liberated areas.—The Nation.

THE LIBERATION OF YUGOSLAVIA

Adamic's Message to his Native Land on Occasion of Belgrade Liberation. (Via OWI)

The whole world has heard of the events now taking place in Yugoslavia. Yugoslavia is about to be completely liberated from the horror of German occupation and from the infamy of creatures like Pavelich, Rupnik, Nedich and their supporters and followers; and to us in America this is great news... especially to us who, like myself, were born in Yugoslavia.

I speak to you, to all the fighters and patriots of Yugoslavia, as honorary president of the Slovenian-American National Council, as the first president of the United Committee of South-Slavic Americans and as an American writer, who knows personally many of you from my visit in Yugoslavia eleven years ago, and who during the last two years has tried to interpret to my fellow Americans the amazing development of the Liberation struggle.

For a long time, there was a great deal of confusion in America about the developments in Yugoslavia. Now, nearly all of America understands what has happened in Yugoslavia and why; and America is grateful and inspired.

Many Americans have come to realize in the past year, or in recent months, that what has occurred in Yugoslavia is closely akin to America's own revolution of 160 years ago. In fact, you Partisans in Yugoslavia have lately made us proud of the fact that fighters for liberty, who called themselves Partisans first appeared in American history.

The majority of Americans are deeply impressed by Marshal Tito, by his brilliant and courageous leadership. Many of us regard him as the one great figure to emerge from the dreadful confusion of hor-

IN THE WIND

From THE NATION

At a conference on post-war problems sponsored by the National Association of Manufacturers, the Michigan Manufacturers' Association, the Detroit Board of Commerce, and the Employers' Association of Detroit, one of the participating experts was John W. Scoville, economist of the Chrysler Corporation. During a question-and-answer period he was asked, "Under free economy, how do you propose to take care of the slum areas?" This was his answer: "You are worrying about something that doesn't need to be worried about. If the people living in slums don't like them, let them move out. Some people like to live in one-room shacks. There is no solution to this problem. Certainly industry doesn't intend to attempt the impossible."

An employee of the General Electric Company reports that the head of his department told the people under him that the company would like to raise wages but the War Labor Board wouldn't let it, and added, "Probably with a change in Administration, we'll be able to augment your salary appreciably."

This is from a speech by Malcolm McDermott, copies of which are being distributed by the Committee for Constitutional Government: "If a majority vote means democracy, then Germany and Italy (before her fall) were two of the most perfect democracies among the nations!... If 54 or 60 per cent of the popular vote for a party in this country make a democracy, then we must bow to Europe's two high-powered dictatorships as the arch-democracies of all time!"

And the fortnightly letter of the Connecticut Economic Council, looking forward to the end of the war, says, "Now we must soon resume our old task of making democracy safe for the world."

Tide, an advertising trade magazine, reports that a store in Los Angeles is recording Japanese propaganda broadcasts and rebroadcasting them over a local station as an entertainment feature, under the title "Lies from Tokio." To avoid any misunderstanding, American commentators interpret the records. The program is very popular.

The University of Texas has officially announced that if Negroes and whites attend meetings in any of its buildings they will be segregated. Officials of the university point out that segregation has always been their policy, but that the formal announcement "relieves administrative officers of any question which might come up soon."

Festung Europa: When the general uprising in Slovakia began, the Nazis said it was the work of Communists. Now they have changed their minds. A recent official broadcast stated that the partisans "recruit their forces from the higher and middle classes."

WHEN "FREE ENTERPRISE" FELL DOWN

Governor Dewey repeats: "It took a war to enable the New Deal to provide full employment." Unfortunately, that is true, but the New Deal is not to blame. It provided government jobs for the idle when our "free enterprise" system fell down.

It would be nice to have some assurance that "free enterprise" will do better after this war. But nothing resembling such assurance is in sight.

The one thing we cannot afford is to have millions of jobless Americans wandering through our streets. We tried that once and it almost provoked a revolution. That happened under the Hoover administration, which certainly was friendly to "free enterprise."

The New Deal is to be praised, not criticized, for taking over when "free enterprise" failed to function. We think American workers are pretty unanimous on that point.—Labor.

TRUE

A Laddie from college named Breeze, Weighed down by B. A.'s and M. D.'s, Collapsed from the strain, Said the doctor: "It's plain, You're killing yourself by degrees."

Hard-Boiled Bosses Seek to Use "F. R."

Plain Facts of the Petrillo Case Show War Effort Is Not Affected; Why Should White House Become Involved?

It's difficult to understand why President Roosevelt has permitted himself to be dragged into the Petrillo case. The facts are very simple. Petrillo is president of the American Federation of Musicians. "Canned music" has made frightful inroads on the job opportunities of musicians. Petrillo, an alert, aggressive leader, is endeavoring to keep his members "off the dole."

He proposes that for every record made with the aid of members of the Musician's Union, the employer shall contribute one-quarter of one cent to the union's unemployment fund.

It is believed this will produce about \$500,000 a year. The money will be used to hire union musicians to provide the public with free concerts of good music.

Not more than five per cent of the fund is to be used for administration. A committee of three, one from the industry, one from labor and one from the public, will be created, with full authority to examine the books and to otherwise supervise expenditures.

The union has even suggested that the War Labor Board name this committee. Instead of accepting the invitation, the board has attacked Petrillo and the union with unusual ferocity.

Apparently the board's object has been to provide the newspapers with the material to crucify Petrillo, and they have taken advantage of the opening in the most despicable fashion.

In order to get jurisdiction over the Petrillo case, the Labor Board pretended the musicians were interfering with the war effort. Imagine anyone urging that the way to beat Hitler and the Japs is to fire "canned music" at them!

The musicians pointed out that 105 companies had agreed to the union's terms and that only two were holding out. Those are the "big fellows"—RCA-Victor and the Columbia Recording Company—subsidiaries of the Radio Trust.

They are making staggering profits, but they prefer to spend the money in newspaper advertising and other forms of propaganda, rather than use it to provide jobs for musicians displaced by "canned music."

The Labor Board referred the case to the President. He consulted with Economic Stabilizer Vinson, and the latter promptly reported that the musicians were not "unduly impeding the war effort." The 105 companies which had agreements with the union are making all the records required by the armed forces and also satisfying civilian demands.

That's what enraged the two big companies—they saw the little fellows getting away with the business. So they made a final appeal to the President and for some reason, which LABOR does not pretend to explain, "F. D." made a public appeal to President Petrillo to accept the terms of the two big "holdouts."

Petrillo referred the matter to his executive board, which unanimously decided that the Musicians could not afford to buckle down to the two large companies because that would invalidate the agreement they had with the 105 small companies.

Of course, the President should have dropped the matter right there, but the anti-labor press, headed by the New York "Times," clamored for drastic action against Petrillo, describing him as a "Caesar," who, in the midst of a global war, dared to interfere with the production of "canned music."

Now the papers report that the Department of Justice is endeavoring to "dig up some law" which will enable the administration to force Petrillo to surrender.

If true, it is a very cheap performance. It is silly to suggest that the war effort is affected in any way. The little companies experience no difficulty in absorbing the one-quarter cent per record contribution. Therefore, the consuming public is not injured, as the two big companies have been suggesting in the intemperate statements they issue from time to time.

As a matter of fact, it is just a controversy between a labor union and two hard-boiled and extremely rich employers. The White House should refuse to pull the bosses' chestnuts out of the fire.

BALKANS SLATED FOR FEDERATION, SWISS PAPER SAYS

WASHINGTON.—"It is gratifying to observe the sound realism with which the Russians are beginning to organize the future of the Balkans," the Swiss paper Weltwoche says in an article reported to OWI. "The Russians seem determined to prepare that great Balkan federation of Slavs which, in the long run, will be the only guarantor of law and order in the southeast of the European continent."

"Some observers claim that this plan aims at Russian domination over the Balkans, but we do not concur with this opinion," the Swiss paper says. "For to achieve this goal, Russia would have to create weak states which would depend on her, and not a strong federation. The plan of a federation of southern Slavs, as it appears today, furthermore has been the dream of the most idealistic Balkan statesmen for a long time. In Bulgaria, it was represented after the last war by her liberal Premier Stambulsky. Similarly also the peasant leaders of Croatia supported this plan, which also had followers in Serbia. Unfortunately, however, the Greater-Serbian nationalists succeeded in bringing about a solution which differed from the dreams of these men, because it practically led to a Greater-Serbian hegemony over all Yugoslavia, and made Macedonians as well as Slovenes and Croats subordinate people, while the Bulgars were entirely excluded from this alliance."

NEW YORK DEALERS URGED TO BE DECENT

NEW YORK.—New York merchants were urged by Mayor F. H. LaGuardia, in a special radio broadcast, to "show a sense of decency" in the sale of Christmas packages for the soldiers overseas.

He warned relatives and friends of service men to beware of fake packages being sold at exorbitant prices, and which have been condemned by the Federal Trade Commission.

We hope to grow old, yet we fear old age; that is, we are willing to live but afraid to die.—Bruyere.

The one great advantage to growing older is that you can stand for more and fall for less.